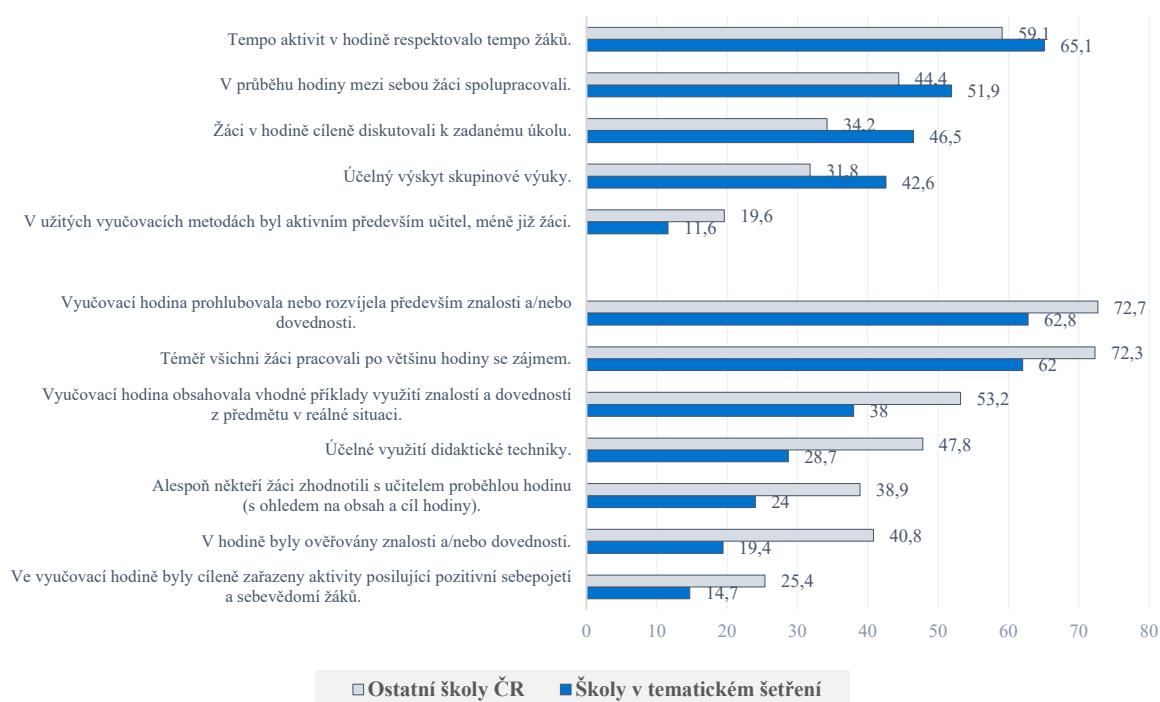

zájmem. Nejde však o samozřejmý pozitivní efekt přítomnosti asistenta pedagoga, vliv mohou mít i další faktory a zásadní je vhodné nastavení spolupráce mezi učitelem a asistentem.

V otázce výukových stylů nebyly školy sjednocené, mezi školami i jednotlivými učiteli byly značné rozdíly. U některých zaznamenávaných indikátorů kvality vyučovací hodiny se i přesto v porovnání mezi skupinou škol zařazených do tematického šetření a ostatními školami objevily statisticky zjištěné odlišnosti v pojetí hodin. U škol v tematickém šetření byl patrný vyšší akcent na aktivizaci žáků, mj. častějším začleňováním skupinové výuky, spolupráce mezi žáky a diskuze o zadaných úkolech, a tempo aktivit se častěji přizpůsobovalo potřebám žáků. V ostatních školách byl uplatňován vyšší důraz na prohlubování a rozvíjení znalostí a dovedností, přičemž v hodinách byly znalosti a dovednosti častěji ověřovány, hodiny častěji obsahovaly vhodné příklady využití učiva v praxi a více byla využívána didaktická technika.

GRAF 2 | Odlišnosti v charakteristikách vyučovacích hodin u škol zahrnutých do tematického šetření (běžné třídy – výskyt indikátoru v podílu sledovaných hodin v %)

V rámci hodnocení sledovaných hodin byly za znaky, které v navštívených školách odlišovaly nadstandardní hodiny od běžného průměru, označovány především: samostatné objevování nových poznatků žáky a využívání pro jejich formulování již nabytých znalostí a zkušeností, role učitele spočívající ve vytváření podmínek a podnětů a přenechání aktivity především žákům, sladění cíle hodiny s očekávanými znalostmi a dovednostmi podle školního vzdělávacího programu, vhodné příklady využití znalostí a dovedností z předmětu v reálné situaci, dobrá organizační promyšlenost a realizace hodiny, prostor pro žákovské hodnocení hodiny a účelné začlenění skupinové výuky nebo práce ve dvojici.

Z výpovědí učitelů v realizovaných rozhovorech jsou zřejmé taktiky, které se jim samotným při práci se sociálně znevýhodněnými žáky osvědčily, např. „Potřebuji více času a pozitivní zpětnou vazbu, oceňování, nesetkávají se s tím doma“; „Funguje navázání bližšího vztahu. Když vidí, že o ně má někdo zájem, tak se snaží, méně zlobí“; „Je strašně důležité využívat metody formativního hodnocení. Hrozně mi to pomohlo“; „Vtáhnout dítě do toho doptáváním, tím, že zažije úspěch“; „Protože v doučování proberou to, co děláme, není třeba používat jiné metody vyučování. Mohou to zvládnout sami“. V případě výuky konkrétního žáka s častými absencemi upřesňuje učitelka svoji strategii: „Musím být připravena kdykoliv zasáhnout v průběhu výuky, když žák přichází po delší prodlevě a není s probíraným